

Miljø- og Ligestillingsministeriet
 Fremsendt til mim@mim.dk og anmnv@min.dk

Journalnummer 2024-1639

Høje Taastrup, den 1. november 2024

Høringssvar – Bekendtgørelse om visse krav til emballager, udvidet producentansvar for emballage samt øvrigt affald der indsamles med emballageaffald

Emballageretur har med interesse læst udkastet til bekendtgørelse og takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Emballageretur er en non-profit kollektiv ordning, der varetager producentansvaret for emballage på vegne af vores medlemsvirksomheder. Vi er en del af Retur-familien, som består af non-profit kollektive ordninger, der håndterer producentansvaret for elektronik, batterier, emballage, engangspplast, fiskeredskaber og tekstilprodukter for dansk erhvervsliv. Sammen arbejder vi for at øge genbrug og genanvendelse, så flest mulige dyrebare ressourcer bliver reddet fra affaldsstrømmen og sendt tilbage i kredsløbet.

Retur repræsenterer mere end 2.000 virksomheder og har siden 2005, gennem Elretur, hjulpet danske virksomheder med at håndtere deres producentansvar. Elretur er Danmarks største kollektive ordning og har tæt på 20 års erfaring med at forvalte producentansvar for vores medlemmer, som inkluderer producenter og importører af elektrisk og elektronisk udstyr samt batterier. Emballageretur bygger sine løsninger, services og viden på Elreturs unikke erfaringer med at håndtere producentansvar for danske virksomheder.

Emballageretur har nedenstående bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Administrative omkostninger for virksomhederne og øget bureaukrati

Af den politiske aftale vedr. udvidet producentansvar for emballage mv. fremgår det, at kompleksiteten i de kollektive ordningers samarbejde med kommunerne skal reduceres. Dette har Emballageretur støttet op om fra begyndelsen og gør det stadig, da det vil være til gavn for dansk erhvervsliv. Men når vi læser udkastet til bekendtgørelsen, er det ikke vores opfattelse, at man er nået i mål med dette ønske fra det politiske niveau. Tværtimod er det vores opfattelse, at producentansvaret medfører store administrative byrder og en høj grad af bureaukrati, hvis konsekvenser man fra politisk side ikke har tilstrækkeligt belyst eller lykkes med at minimere i udformningen. Derudover er det generelt vores opfattelse, at der er en kraftig slagside i de rammer der lægges op til, hvilket udelukkende er til fordel for kommuner og ikke til producenter.

Vi er derfor bekymrede for, at det overordnede formål med at indføre producentansvaret – nemlig at reducere mængden af emballage, sikre en effektiv indsamling og håndtering af emballageaffald samt motivere virksomheder til at udvikle bedre og mere miljøvenlige emballagedesigns – risikerer at gå tabt i øget bureaukrati samt besværlige og tunge processer mellem de involverede parter.

På nuværende tidspunkt er vi på vegne af vores medlemmer, alvorligt bekymrede for at det øgede bureaukrati vil have en stor og unødigt effekt på prisen af de emballerede produkter, når producentansvaret for emballage træder i kraft. Vi har meget svært ved at vurdere omfanget af dette ud fra det foreliggende udkast. På den baggrund sætter vi spørgsmålstegn ved, om der er foretaget konkrete økonomiske beregninger af, hvad den øgede administration som følge af dette bureaukrati vil koste dansk erhvervsliv – udover de foreslåede gebyrer, der skal betales af producenterne.

Emballageretur opfordrer derfor til, at der nu - og særligt i forbindelse med evalueringen i 2027 - eksplicit arbejdes med at mindske de administrative byrder for dansk erhvervsliv.

Oprettelse af finansielt clearing house

I Danmark forventes producentansvaret at omfatte omkring 15.000 virksomheder, og selve håndteringen forventes at beløbe sig til 2,3 mia. DKK om året. Danmark har valgt hybridmodellen, som giver anledning til, at der opstår en ulige konkurrencesituation, som producenterne ikke har indflydelse på.

Ud over producenternes omkostningsstruktur, tillægges de også betaling af de omkostninger, som kommunerne har ved indsamling af emballageaffald fra husstandene. Den ulige konkurrence opstår, fordi de kommunale omkostninger er uens; hvorved to identiske producenter risikerer at skulle betale to forskellige priser for samme ydelse.

Kommunerne er forskellige i både boligmasse, demografi og geografi, hvorfor der ikke er to kommuner, som har en ens omkostningsstruktur. Så når producenterne gennem deres kollektive ordning pålægges betaling til konkrete kommuner via tildelingen, vil det reelt betyde, at der opstår 98 forskellige priser for den samme ydelse.

Når kommunerne har forskellige priser for den samme ydelse, er konsekvensen, at de omkostninger, som producenterne bliver pålagt at betale som økonomisk kompensation til kommunerne, vil afhænge af, hvorvidt den enkelte producents finansielle ansvar baseres på betaling til en billig eller dyr kommune. Et ansvar, som vel og mærke sker tilfældigt som en del af tildelingen, og ikke på producentens egne driftsbeslutninger. Emballageretur har lavet flere beregninger, der viser, at den nuværende model betyder, at to ens producenter vil opleve, vil opleve en forskel i sine omkostninger på to cifrede procenter – flere af vores beregninger viser eksempelvis en forskel på 19 %.

En oplagt løsning er derfor at etablere et finansielt clearing house. Det kan afhjælpe de utilsigtede skævheder, fordi man med et finansielt clearing house sikrer, at kommunerne modtager individuel betaling for deres faktiske udgifter samtidigt med, at virksomhederne mødes med en ens betaling for samme emballagehåndtering.

Et finansielt clearing house er en udpeget mellemmand mellem en køber og sælger på et finansielt marked, som validerer og afslutter transaktionen og sikrer, at både køber og sælger overholder deres kontrakt. Et finansielt clearing house består af et ERP-system, en regnemaskine og et antal medarbejdere, og skal drives af en uvildig part – det kunne fx være DPA. De kollektive ordninger afholder omkostningerne til det finansielle clearing house.

Et finansielt clearing house vil modtage alle (uens) fakturaer fra de enkelte kommuner, som er opgjort på baggrund af en basismodel. Det finansielle clearing house foretager en fakturakontrol og fordeler derefter den samlede fakturamasse på de kollektive ordninger i overensstemmelse med deres markedsandele. Herefter modtager den enkeltes kollektive ordning ens priser pr. tildelt enhed.

Et finansielt clearing house sikrer, at der ikke opstår konkurrenceforvridning. Det lader virksomhederne rette deres fokus 100% mod at sikre optimale miljø og klimaløsninger – som er formålet med producentansvaret for emballage.

Emballageretur har gentagne gange udtrykt ønske om oprettelse af et finansielt clearing house, og ønsker i denne sammenhæng at gøre opmærksom på nødvendigheden af, at denne mekanisme indføres i producentansvaret for emballage. Det er vores vurdering, at det vil få store økonomiske konsekvenser og skabe ulige konkurrencevilkår mellem producenterne og i sidste ende de kollektive ordninger, hvis der ikke etableres et finansielt clearing house.

Desuden er det Emballagereturs vurdering, at afgørende konkurrenceparametre er sat ud af spil i den foreslåede hybridmodel for producentansvaret for emballage. Hvilket har den konsekvens, at de større aktører har mulighed for at opnå en position, hvor de kan holde små og nye kollektive ordninger ude af markedet.

På trods af den ligebehandling, som hybridmodellen indebærer mellem de forskellige kollektive ordninger (små som store), ses forskellen i volumen alligevel at stille parterne ulige fra start, hvorfor de mere etablerede kollektive ordninger har lagt bedre vilkår for at klare sig på markedet i forhold til de mindre aktører. Særligt er det afgørende at hæfte sig ved, at de virksomheder, som bliver omfattet af producentansvaret, opererer på et konkurrenceudsat marked, hvorved deres afsætningspriser ustandseligt bliver sammenlignet. Det betyder, at den dyreste ofte bliver fravalgt.

Hvis så grundlæggende og afgørende konkurrenceparametre sættes ud af spil, så er det Emballagereturs vurdering, at så er man nødsaget og forpligtet til at kompensere for den manglende konkurrence ved netop at fastsætte vilkår, der har til hensigt at beskytte både de veletablerede og mindre/nye kollektive ordninger.

Med den foreslåede hybridmodel ses ikke blot at nuværende mindre aktører stilles dårligere i konkurrencen, men nye aktører vil tilsvarende møde adgangsbarrierer, som er vanskelige at omgå. Medmindre der indtænkes en udligning af de skævvridninger, som hybridmodellen i udgangspunktet vil medføre, ses der en betydelig risiko for, at der vil opstå en konsolidering på markedet.

Emballageretur ser generelt positivt på det kommende producentansvar for Emballage. Emballageretur har store forventninger til, at producentansvaret kan bidrage positivt til affaldsminimering samt styrke brugen af emballage, som i højere grad er baseret på genanvendte materialer i årene fremover.

Emballageretur er tilhænger af konkurrence. Konkurrencen skal baseres på, at den enkelte producent kan påvirke egne omkostninger og sine forretningsvalg. Vi finder det usundt, hvis konkurrencen baseres på udefrakommende ulige omkostninger, der tilsidesætter producentens egentlige konkurrencekraft.

Emballageretur står naturligvis til rådighed i forhold til yderligere uddybning og forklaring herom inkl. beregningerne vedr. producenterne omkostninger.

Gennemsigthed i kommunale gebyrer

Det er helt afgørende, at kommunerne opgør producentgebyrer ens og opgiver deres omkostninger ens. Dette skal særligt ses i lyset af, at der ikke implementeres et basisserviceniveau for affaldsindsamlingen ude i kommunerne. Det står uklart for Emballageretur hvordan der kan fastlægges et basisserviceniveau i 2027, når der intet sammenligningsgrundlag er på tværs af kommunerne. Af den grund anbefaler Emballageretur, at netop dette sammenligningsgrundlag (fælles skabeloner) drøftes i samarbejdsforummet for

producentansvar. Det er afgørende, at alle parter i SAF inddrages, så vi sikrer, at det er de rette elementer der rapporteres på.

Ens regler på tværs af forskellige producentansvar

Emballageretur ønsker generelt at fremføre, at der bør indføres størst muligt overensstemmelse mellem regler og bestemmelser der allerede gælder for de producentansvar, der er trådt i kraft (fx for elektronik og batterier). Enslydende regler og bestemmelser på tværs, sikrer lige forhold for de omfattede virksomheder og vil lette den administrative byrde for den enkelte virksomhed og de kollektive ordninger der varetager producentansvaret på vegne af virksomhederne.

Manglende registrering og indberetning fra omfattede virksomheder – free riders

Ultimo oktober 2024 er der ca. 5.700 virksomheder som enten individuelt eller kollektivt, har ladet sig registrere, og har indberette deres forventede emballagemængder for 2024 hos DPA. Dette er efter vores opfattelse et alt for lavt niveau, eftersom myndighederne selv har estimeret, at op til 15.000 virksomheder vil være omfattet af de kommende regler. Der er dermed potentielt mange virksomheder, som ikke vil opfylde deres forpligtelser i henhold til producentregisterbekendtgørelsen, hvilket ikke er fair overfor de virksomheder, som tilmelder sig.

Situationen er kritisk, og vi anbefaler, at myndighederne kraftigt overvejer det videre forløb for, hvordan de sidste mange virksomheder bliver tilmeldt. Med det nuværende tilmeldingsniveau forudser vi en konkurrenceforvridning i det økonomiske grundlag for henholdsvis virksomheder, der er tilmeldt, og virksomheder der ikke er. Et oplagt sted at slå ned er bl.a. i forhold til platformsvirksomheder, der i høj grad medvirker til, at emballage bliver til affald i Danmark. Vi kan se, at de fleste af disse virksomheder ikke er registreret på nuværende tidspunkt.

Emballageretur bifalder generelt, at der indføres regler, som pålægger myndighederne at føre tilsyn med producentansvarsområderne for elektronik, batterier og emballage. I mange år har der nemlig været mangel på tilsyn inden for disse områder, hvilket har ført til, at mange virksomheder undlader at påtage sig deres producentansvar. Dette har resulteret i, at lovlydige virksomheder har måttet opfylde forpligtelserne og bære omkostningerne, mens andre unddrager sig deres ansvar.

Manglende tilsyn har desuden skabt ulige konkurrencevilkår mellem de lovlydige virksomheder og de såkaldte free riders. Ved free riders forstås virksomheder som ikke opfylder sit producentansvar. I Emballagereturs søsterorganisation, Elretur, har vi gennem årene gennemført adskillige kampagner mod free riders. Men vi må erkende, at opgaven er omfattende, og at det nu er afgørende, at myndighederne tager deres ansvar alvorligt. Det er uholdbart, at virksomheder ustraffet kan bryde loven.

Med indførelsen af producentansvaret for emballage vil antallet af omfattede virksomheder stige markant, hvilket gør det nødvendigt, at myndighederne fra starten tager opgaven alvorligt og sanktionerer free riders hårdt. Det er afgørende, at tilsynsindsatsen omfatter effektive metoder til at identificere free riders og sikre, at de registrerer sig og indberetter deres emballagemængder til DPA.

I Emballageretur mener vi, at myndighederne bør fokusere på to nøgleområder i deres tilsynsindsats: hyppighed og sanktioner. Hyppighed indebærer, at der udføres tilstrækkeligt mange både fysiske og administrative tilsyn, så det bemærkes, når en virksomhed ikke er registreret hos DPA. Sanktioner skal være af en sådan art, at de virker afskrækkende på virksomheder, der ikke opfylder deres producentansvar.

Derudover bør der tænkes i nye tiltag, hvor man aktivt begrænser free riders muligheder for at drive forretning på et ulovligt grundlag. For eksempel kunne medlemskab af det nationale producentansvarsregister

hos DPA gøres til en forudsætning for at kunne dokumentere en ansvarlig leverandørkæde, eller det offentlige Danmark kunne nægte at handle med virksomheder, der ikke er registreret.

Myndighederne opfordres generelt til at offentliggøre en udførlig tilsynsplan, da vores medlemmer har stor interesse i, at tilsynet fungerer og free riders undgås. Emballageretur opfordrer på den baggrund til at producenterne fx via deres kollektive ordninger inddrages formelt i udformningen af tilsynsplanen. Emballageretur deltager gerne i udviklingen af de rette løsningsforslag. Vi stiller os til rådighed, når myndighedernes tilsynsplan skal udarbejdes, da det er afgørende, at producenter og kollektive ordninger inddrages i dette arbejde og får mulighed for at give feedback.

Fremadrettet fokus ift. udvikling af producentansvaret

Implementeringen af producentansvaret for emballage er et stort regimeskifte i Danmark, og derfor er det vigtigt, at drift og udvikling følges tæt i en længere årrække. Emballageretur anbefaler at der holdes skarpt øje med dette i regi af SAF herunder omkostningseffektivitet, administrative byrder og incitamentsstrukturerne i producentansvaret. Der bør også være fokus på kvaliteten i genanvendelsen og systemets evne til at opfylde EU-målene for genanvendelse og genbrug.

I bekendtgørelsen pålægges producenterne at opfylde mål for reel genanvendelse, hvilket vores medlemmer har stor forståelse for. Men omvendt bør man være opmærksom på, at det ikke alene er producenterne, der kan påvirke genanvendelsesgraden i Danmark. Kommunerne spiller en afgørende rolle i indsamlingen, ligesom de nationale regler for affaldsindsamling væsentligt påvirker genanvendelsesmulighederne.

Emballageretur anbefaler derfor, at Miljøministeriet i regi af samarbejdsforummet ser på effekten af indsamlingsmetoder rundt om i kommunerne i forhold til genanvendelsesgrad og kvalitet. Derudover bør der i forbindelse med revisionen af producentansvarsreglerne efter evaluering i 2027 også tages stilling til om der er behov for om reglerne for affaldsindsamling skal revideres.

Konkrete bemærkninger

§3 – Definitioner

Tilgængeliggørelse: For engangsemballage generelt mangler teksten klarhed om, hvorvidt emballagen skal registreres på ny, når den bruges én eller flere gange, før den bliver til affald. Det fremgår fx ikke af definitionen af tilgængeliggørelse, at der udelukkende er tale om ny emballage.

Operationelle omkostninger: Det er ikke entydigt, hvilke omkostninger der skal betragtes som operationelle omkostninger. Derfor opfordrer Emballageretur til at definitionen udbygges mere specifikt og med tydelig angivelse af hvad der skal betragtes som operationelle omkostninger. Dette kan evt. også gøres i en guide eller vejledning.

§§6-7 – Krav til glasemballage

Det står uklart om glasemballager, der importeres og markedsføres i Danmark, er omfattet af kravet om prøvetagning for glasovne. Emballageretur henstiller til at dette præciseres i bestemmelsen. Konkurrencemæssigt vil det ikke være hensigtsmæssigt, at udenlandske fremstillere kan være undtaget for disse regler.

§25 – Registrering i producentregisteret

Emballageretur ser et behov for en præcisering af, hvad der menes med at ”en producent ophører med at tilgængeliggøre emballage”. I nogle tilfælde vil producenter (sæsonvirksomheder) periodevis ophøre med at tilgængeliggøre emballage i løbet af et kalenderår. Skal disse producenter løbende skulle til- og framelde sig flere gange i producentregisteret hen over året? Det virker ikke hensigtsmæssigt, da deres ophør udelukkende er midlertidig og ikke kan karakteriseres som et fuldstændigt ophør. Emballageretur opfordrer til at reglerne præciseres, så der ikke opstår tvivl.

§27 – Indberetninger om tilgængeliggjorte emballager

På baggrund af henvendelser fra vores medlemmer ønsker Emballageretur at fremhæve udfordringer ved den foreslåede ikrafttrædelsesdato d. 31/12-2024, samt bestemmelserne om, at faktiske tilgængeliggjorte emballagemængder i 2024 skal indberettes inden 1. juni 2025. Denne tidsfrist vil udgøre en betydelig udfordring for virksomhederne, da de skal forstå rapporteringskravene og opbygge et sporingssystem, hvor det bliver nødvendigt.

§27, stk. 2 – Indberetninger om tilgængeliggjorte genbrugsemballager

Emballageretur er i tæt dialog med vores medlemmer og flere af vores medlemmer udtrykker tvivl om bestemmelserne for genbrugsemballager.

Vores forståelse er, at registrering af genbrugsemballage primært er relateret til drikkevareemballage. Konsekvenserne for fx paller og intern emballage kan således være – potentielt – utilsigtede. Vores bemærkninger er struktureret ud fra konsekvenserne for disse to typer emballage.

For paller er det vores forståelse, at producenterne skal indrapportere paller, når de placeres på det danske marked. Dette gælder også, selvom de ikke introduceres som et produkt i sig selv, men i forbindelse med introduktion af andre produkter og materialer. Det kan være en fortolkning af teksten, trods at producenten returnerer tomme paller til en logistikpartner. Det vil være en kompleks opgave for producenterne at holde styr på paller, der cirkulerer flere gange på tværs af forskellige jurisdiktioner, da styringen af logistik normalt er outsourcet til logistiske tjenesteudbydere, og der i øjeblikket ikke findes sporingsværktøjer på palleniveau eller overvågningssystemer som standardpraksis. På høringsmødet den 21. oktober 2024 hos DAKOFA var det Emballagereturs vurdering, at mange virksomheder står i samme situation, og har stor tvivl om hvordan disse bestemmelser i praksis skal gennemføres. Emballageretur anbefaler derfor, at Miljøministeriet hurtigst muligt sender en konkret vejledning ud der forklarer, hvordan indberetning af

genbrugsemballager mv. i praksis skal foregå, samt beskriver roller og ansvar.

Intern emballage til lageropbevaring kan også være omfattet af denne lovgivning. Sådanne beholdere placeres ikke på markedet af producenten, da de anvendes internt i fremstillingsprocessen, indtil de sendes til et andet land eller bliver til affald. De transporteres mellem lokationer i forskellige lande med varer, som derefter pakkes om. En afklaring af, om der gælder en registreringspligt ved introduktion af denne emballage på dansk territorium eller ved køb af nye indvendige containere, vil derfor være værdsat.

§27, stk. 4 – Indberetninger om tilgængeliggjorte emballager

Emballageretur er i tvivl om, hvorvidt det er hensigten, at denne bestemmelse også vil gælde for en virksomhed, der eksempelvis tilmelder sig om 15 år og har tilgængeliggjort emballage i hele perioden. Skal producenter kunne redegøre for deres tilgængeliggjorte emballagemængder tilbage i tiden, uanset hvor lang tid der er tale om, eller vil det gælde en mere begrænset periode på eksempelvis 5 år?

§28 – Indberetninger om tilgængeliggjorte genbrugsemballager

Emballageretur opfordrer til at det præciseres at producentens eventuelle ændringer i mængder til myndighederne skal foregå via deres kollektive ordning (dog ikke for genbrugsemballager).

§31 – Øvrige indberetninger

Emballageretur mener, det er en udfordring, at producenternes indberetning af data først får effekt i forhold til tildelingen og dermed indsamlingsansvaret i producentansvaret for emballage året efter de er indberettet. Der er over 1 års forskel og vi ved erfaringsmæssigt, at der sker mange ændringer i løbet af et år, fx fusioner, konkurser mv. Emballageretur mener tildelingsperioden bør starte 1. september hvert år. Vi ved fra producentansvaret for elektronik og batterier, at en ensartet tildelingsperiode passer virksomhederne bedst. Når tildelingsperioden starter 1. januar, er det lige efter juleferie og vi ved, at det rent praktisk giver mange problemer i overgangsfasen.

§31, stk. 2 – Øvrige indberetninger

Emballageretur mener det bør præciseres i teksten at indberetninger af oplysninger efter stk. 1 også skal indberettes pr. P-nummer (udover pr. kommune og kg pr. affaldsfraktion). Det er afgørende at hver producent let kan identificeres, når de kollektive ordninger skal forvalte deres medlemmers ansvar og økonomi.

§38 – Øvrige bestemmelser om tildeling af kommunalt indsamlet affald

Emballageretur vil gerne fremhæve de fordele, der er for både producenter og kollektive ordninger ved at anvende en ensartet model for alle gældende producentansvarsområder vedr. ensartede tildelingsperioder.

På baggrund af vores søsterorganisationers knap 20 års erfaring med producentansvar for elektronik og batterier anbefaler Emballageretur, at tildelingsperioderne ikke fastsættes fra 1. januar til 1. januar. Erfaringen viser, at data om de tilgængeliggjorte emballagemængder fra producenterne først kan indsamles i slutningen af marts i det efterfølgende år. Herefter gennemfører DPA kvalitetstjek af data, hvilket betyder, at tildelingsperioden tidligst kan starte den 1. juli. Denne dato er dog problematisk i forhold til sommerferieperioden, hvorfor vi anbefaler, at tildelingsperioden fastsættes fra 1. september til 1. september.

Vi foreslår derfor, at den første tildelingsperiode tilpasses disse datoer, og at de efterfølgende tildelingsperioder, uanset længde (24-36 måneder), fastsættes fra 1. september til 1. september.

Hvis Miljøministeriet vælger at fastsætte en tildelingsperiode fra 1. juli til 1. juli, bør tildelingsperioderne for WEEE, batterier m.fl. også justeres, så de følger samme tildelingsperiode. Forskellige tildelingsperioder har

store administrative og kommunikative konsekvenser for både producenter og kollektive ordninger og vil dermed ikke være i tråd med den politiske hensigt om at minimere kompleksiteten i samarbejdet mellem de kollektive ordninger og kommunerne.

§40 – Øvrige bestemmelser om tildeling af kommunalt indsamlet affald

Emballageretur anbefaler at det præciseres, at det udelukkende er ved væsentlige ændringer, at DPA kan foretage en efterregulering af den fastlagte tildeling. Dette skal forstås i den kontekst at senere ændringer i tildelingen har store praktiske, administrative og økonomiske konsekvenser for de kollektive ordninger. Fx igennem indkøb og udsætning/hjemtagning af materiel, kommunikation mv. Hvis der er mulighed for, at der foretages efterreguleringer flere gange, vil det ultimativt og i værste tilfælde kunne betyde at de kollektive ordninger ikke kan overholde de kontrakter de har indgået, hvilket vil medføre kontraktbrud.

§40, stk. 3 – Øvrige bestemmelser om tildeling af kommunalt indsamlet affald

Emballageretur ønsker at gøre opmærksom på, at det ikke vil være muligt at opnå en ny sikkerhedsstillelse inden for fire uger for en kollektiv ordning, hvis der foretages en ændring af en afgørelse om tildeling. Der bør derfor tages hensyn til dette og indbygges yderligere fleksibilitet for de kollektive ordninger.

§43 - Kommunalbestyrelsens pligt til overdragelse af kommunalt indsamlet affald og overgangsordninger

I Emballageretur mener vi, at det reducerer både konkurrencen og effektiviteten, når kommunerne selv skal udpege de steder, hvor affaldet skal overdrages. I stedet for at hver kommune vælger sin egen overdragelsesplads, anbefaler vi klart, at dette valg overlades til de kollektive ordninger. De kollektive ordninger vil naturligvis være villige til at gå i dialog om de nærmere vilkår for overdragelse af affaldet på disse pladser, så det kan fungere bedst muligt for den daglige drift både på indsamlingssiden og afsætningssiden. Det er vores vurdering, at de kollektive ordninger indenfor en kortere årrække ikke vil fortsætte med at benytte det materiel og det udstyr, som kommunerne i dag anvender på deres egne pladser.

Et mere light alternativ vil være at ændre teksten til at "Kommunalbestyrelsen kan udpege en plads...". Det er jo netop ikke i alle tilfælde, at det giver mening, at en kommune udpeger en overdragelsesplads, særligt hvis der er udfordringer med at efterleve retningslinjer i bilag 13. Det bør desuden overvejes at ændres teksten således, at kommunen altid skal opsøge dialog med de kollektive ordninger med henblik på sparring, så overdragelsen sker på et afstemt niveau og vil passe ind i driften for de kollektive ordninger.

Grundlæggende medfører den kommunale udpegning af pladser en øget risiko for en ekstra unødvendig logistik med flere omlastninger indenfor en kort geografi, hvilket både koster penge og forringer genanvendelsespotentialet for fraktionerne. Det skaber yderligere udfordringer med afgrænsning og kontrol af de aktiviteter, der finder sted på de kommunalt, udpegede overdragelsespladser. Ifølge reglerne kan der foretages en grovsortering manuelt af helt ekstraordinære fejlsorteringer. Den kommunale branche fremhæver selv tidligere toiletsæder i det organiske affald som et eksempel. Der efterlyses en så klar afgrænsning som muligt i bekendtgørelse, så den enkelte aktør får et klart billede af omfanget af lovlig grovsortering. Det bør tilsvarende gøres klart, at opdeling i fraktioner eller fjernelse af sædvanligt forekommende fejlsorteringer og urenheder ikke omfattes af grovsortering.

Den helt store udfordring angår balletering af affald forud for overdragelse. Hvis plast balleteres ændrer det karakter, f.eks. mases blødt plast til hårde plader, som ikke kan udsorteres i samme kvalitet på et plastsorteringsanlæg.

Det er derfor helt afgørende at de kollektive ordninger får muligheden for at sige fra ved overdragelsen af affaldet, hvis det kan identificeres at fx fejlsorteringer, balletering, omlastning mv. kan forringe mulighederne for genanvendelse af fraktionerne eller fordyrer den samlede behandling. Der mindes om at det både

koster penge at balletere materialerne og forsøge at sprætte ballerne op og adskille affaldet efterfølgende. Hvis det ikke bidrager positivt til behandlingen i den konkrete logistik, skal det kunne undgås.

I det tilfælde at det fastholdes, at kommunerne udpeger overdragelsespladserne - på trods af de mange ulemper herved, bør der som minimum indføres en klagemulighed vedrørende kommunernes valg af overdragelsesplads. Det er afgørende, at de kollektive ordninger får handlefrihed til at sikre høj genanvendelse og driftsoptimere for at undgå unødige meromkostninger og mindske effektiviteten. Med en klagemulighed vil de kollektive ordninger kunne fremføre, hvorfor de udvalgte kommunale pladser ikke er hensigtsmæssigt udformet eller indrettet i forhold til de kollektive ordningers driftsforhold. En uvildig instans vil så kunne vurdere, om kommunen lever op til de nødvendige krav.

§43, stk. 2 - Kommunalbestyrelsens pligt til overdragelse af kommunalt indsamlet affald og overgangsordninger

Emballageretur gør opmærksom på at det ikke er muligt at opnå en ny eksportnotifikation fra de relevante myndigheder på under 7 måneder, hvilket der bør tages hensyn til i reglerne. Risikoen i dette tilfælde vil være, at affald ikke kan afhentes, og hvem vil så have ansvaret for at stille nødvendig lagerkapacitet til rådighed?

§47 – Producentens pligt til at overtage kommunalt indsamlet affald

Dokumentation for overdragne mængder og den reelle genanvendelse heraf er helt relevant. Det er derimod ikke relevant at skulle dokumentere hvilke anlæg den enkelte kommunes fraktioner er afleveret til gennem hele behandlingskæden. Det er umuligt at sikre denne information gennem måske fem behandlingsled, hvor de kollektive ordninger typisk kun vil have en kontrakt med første led. Alene at sikre valide data om den gennemsnitlige reelle genanvendelse gennem mange led er en stor udfordring, men at sikre valide data om hvilke af flere anlæg, der har modtaget hvilke dele af den enkelte kommunes affald, er umuligt.

Det er knapt så umuligt at skaffe gennemsnitlige valide data for hvilke anlæg, der formentlig har modtaget hvilke mængder af de stadigt mere udsorterede fraktioner/materialer, men at gøre det alene for at skaffe et korrekt samlet antal kørte km (og hvad med sejlads) i forhold til anvendelse af kompensationsformlen for overdraget affald, står ikke mål med omkostningerne og udfordringerne. Selv hvis man forsøgte at gøre det, ville der ikke kunne tilvejebringes en rimelig dokumentation, som der ikke ville kunne rejses spørgsmålstegn ved.

Det anbefales på det kraftigste, at der findes en anden løsning på opgørelsen af transportomkostningerne, evt. ved at fastsætte et teoretisk tilknyttet kilometer-antal til de forskellige fraktioner, i hvert fald efter de har forladt Danmark. Det vil være et lige så sikkert tal og fjerne de både massive udfordringer og omkostninger med at opnå et konkret tal for alle mængder.

Opdelingen mellem transport, behandling og administration i kontrakterne er ikke aktuelt sædvanlig praksis, men det kan formentlig lade sig gøre.

Om affaldet afleveres til relevante aktører bør alene være en sag for affaldstilsynet/tilsynet med de kollektive ordninger.

§59 – Øvrige bestemmelser om tildeling af betalingsforpligtigelser for erhvervsemballageaffald

Der henvises til svar vedr. §40.

§61 – Betaling for indsamling, transport og behandling af erhvervsemballageaffald

Det fremgår af udkastet til bekendtgørelsen, at affaldsproducerende virksomheder kan anmode producenter om betaling til dækning af omkostninger til indsamling, transport og affaldsbehandling af erhvervsemballageaffald, der er affaldsbehandlet af virksomheden selv eller er blevet overdraget til en indsamlingsvirksomhed.

Af den politiske aftale fremgår det, at den affaldsproducerende virksomhed kan overdrage dette ansvar til en privat affaldsindsamler.

Dette er en voldsom ændring, når man går fra et meget begrænset antal aktører (affaldsindsamlere), der skal søge kompensation, til at omkring 300.000 virksomheder skal gøre dette. Det betyder store administrative omkostninger for både affaldsproducerende virksomheder og de kollektive ordninger. I praksis vil de administrative omkostninger i mange tilfælde overstige den kompensation, de affaldsproducerende virksomheder vil kunne få for deres emballageaffald. Det kan betyde, at affaldsproducerende virksomheder i strid med intentionerne i producentansvaret undlader at søge kompensation for deres omkostninger til håndtering af emballager.

På høringsmøde den 21. oktober 2024 hos DAKOFA, orienterede Miljøministeriet om at ordningen i praksis skal implementeres ved at de kollektive ordninger og affaldsindsamlere på egen vis finder en egnet løsning så kompensationen kan udbetales til de affaldsproducerende virksomheder.

Det anbefales derfor på det kraftigste, at der indføres en mulighed for at den kollektive ordning kan fastsætte afvigende krav om dokumentation. Disse afvigelser kunne f.eks. bestå i at den kollektive ordning kan acceptere en kundeliste og totalmængder indenfor de relevante kategorier fra indsamlerne på vegne af de originale affaldsproducenter. Indsamlerne kan så tilbyde deres kunder enten at overtage det administrative arbejde med anmodningerne eller helt overtage affaldsproducentens krav på kompensation og dermed søge i eget navn, dog vedlagt den originale affaldsproducents CVR-nummer og P-nummer, så de kollektive ordninger kan sikre sig mod overlappende anmodninger.

I det omfang Miljøministeriet ikke mener, at ovenstående kan skrives ind i bekendtgørelsen, bedes det som minimum beskrives uddybende i såvel en vejledning som høringsnotat. Vi foreslår desuden at der i evalueringen i 2027 bør kigges på omfanget og hvilke konsekvenser det har, hvis virksomhederne ikke får ansøgt om de beløb, de er berettigede til.

Det vil være meget uheldigt, hvis man vælger at gå videre med den i høringsudkastet beskrevne refusionsmodel for senere at forkaste den efter evalueringen i 2027. Hvis det sker, vil de kollektive ordninger stå med strandede omkostninger til fx it-løsninger, som vi i så fald vil forvente at få godtgjort.

Der mangler i øvrigt en frist for anmodning om kompensation.

§61, stk. 3 – Betaling for indsamling, transport og behandling af erhvervsemballageaffald

Emballageretur har ikke kendskab til, at nogen kommuner indsamler erhvervsaffald, hvor dette affald ikke sammenblandes med husholdningsaffald. Emballageretur har ikke et fuldstændigt overblik af de kommunale indsamlingsordninger, men forventer på baggrund af denne bestemmelse, at meget få kommuner, hvis nogen overhovedet, vil kunne overtage retten til at modtage betaling fra de affaldsproducerende virksomheder.

§62 – Betaling for indsamling, transport og behandling af erhvervsemballageaffald

Emballageretur anbefaler at de affaldsproducerende virksomheder også skal oplyse P-nummer ved

anmodning om betaling. På den måde sikres at den enkelte virksomhed kan identificeres på adresseniveau.

Derudover anbefaler Emballageretur at kompensationen ikke skal foretages med korte mellemrum. Emballageretur vurderer, at kompensationerne i mange tilfælde vil være relativt små beløb, og at de administrative omkostninger pr. transaktion derfor kan overstige kompensationsbeløbene. Vi anbefaler derfor, at anmodninger om kompensation foretages én gang om året i første kvartal af det efterfølgende kalenderår.

§64 – Miljøstyrelsens nøgletal for erhvervsemballageaffald

Af bestemmelsen fremgår det at Miljøstyrelsen fastsætter nøgletal senest den 1. oktober 2025. Emballageretur og andre kollektive ordninger skal benytte nøgletal til at foretage prissætning overfor vores medlemmer og kan derfor ikke vente til den 1. oktober 2025. Vi anbefaler derfor at disse nøgletal fastsættes snarest muligt og senest 1. april 2025 og årligt herefter.

§66 – Producentens egne tilbagetagningsordninger

Det står uklart for Emballageretur hvad der skal ske med genbrugsemballager der ender som fejlsorteringer i affaldsstrømmen for engangsemballage (husholdninger) og som de kollektive ordninger har ansvar for at indsamle. Af den grund ønsker Emballageretur dette præciseret.

Udover den praktiske vinkel bør der også tages stilling til, hvem der skal betale omkostningerne forbundet med, når genbrugsemballager ender som fejlsorteringer i andre affaldsstrømme.

§§68-70 - Sikkerhedsstillelse

Emballageretur er dybt bekymret for de foreslåede bestemmelser om sikkerhedsstillelse. Grundlæggende har vi forståelse for, at der skal stilles sikkerhed for finansieringen af emballageaffald, og at de kollektive ordninger skal stille sikkerhed på vegne af de tilmeldte producenter, men som det ser ud nu, er de krav, der stilles, ude af proportioner.

At producenterne forpligtes til at forudbetale kommunerne fra 1. oktober 2025, mens de selv først modtager betaling fra kommunerne på bagkant, lægger et yderligere økonomisk pres. Konsekvensen er, at den økonomiske byrde bliver uforholdsmæssig stor.

Da der bliver tvunget medlemskab af en kollektivordning, reduceres risikoen for, at enkeltmedlemmers konkurs kan true hele ordningen betragteligt. Ydermere fremgår det af bekendtgørelsens §100, at kommunerne skal have kvartalsvis forudbetaling for indsamlingsopgaven, hvilket reducerer enhver risiko yderligere.

Det er Emballagereturs klare vurdering, at der er behov for en mere balanceret løsning.

En mere balanceret løsning, vil efter vores opfattelse være en kollektiv sikkerhedsstillelse. Eksempelvis kan man med fordel kigge på og søge inspiration i hvordan den danske banksektor har indberettet sig på dette område. Fordelene ved en kollektiv sikkerhedsstillelse består i at der fastsættes fælles regler for, hvordan overdragelse af medlemmer skal foregå, hvormed overdragelsen kan ske hurtigt og gnidningsfrit. Konkret vil overdragelsen af medlemmer, behandlingskapacitet, logistikaftaler, historiske behandlingsdata mv. kunne ske hen over en weekend, hvor der vil ske en virksomhedsoverdragelse af medlemmer fra den ene kollektive ordning til den anden. Denne kollektive løsning har også den klare fordel, at man kan opnå en billigere sikkerhedsstillelse, hvilket vil være til gavn for alle parter.

Selve omkostningerne til den kollektive sikkerhedsstillelse, fordeles efter de respektives kollektive ordningers markedsandele.

Emballageretur står naturligvis til rådighed i forhold til yderligere uddybning og forklaring om en kollektiv sikkerhedsstillelse, samt deltagelse i evt. videre drøftelser i samarbejdsforummet.

§73 – Frigivelse af sikkerhedsstillelse

Emballageretur anmoder om at der i bestemmelsen præciseres hvad der konkret menes med ”efter et rimeligt antal rykkere”. Det er umuligt for en kollektiv ordning at forholde sig til denne upræcise beskrivelse.

§76, stk. 3 – Affaldsbehandling

Det er Emballagereturs anbefaling, at det bør indføres krav om, hvis en kommune ikke er i stand til at sikre at affaldet indsamlet og overdrages på en måde, der understøtter reel høj genanvendelse, at Producenterne eller de kollektive ordninger kan få dækket de nødvendige omkostninger til omlastning, sortering, transport og behandling.

§81 – Fællesbestemmelser for kollektive ordninger

Ofte forstår producenterne ikke nødvendigvis den fastlagte opgavefordeling mellem DPA og de kollektive ordninger. Dette kan føre til situationer, hvor både DPA og de kollektive ordninger står i en uheldig position, fordi det ikke har været tydeligt, hvor producenten har skulle henvende sig eller foretage en konkret handling. Den manglende tydelighed, bør adresseres, og myndighederne kunne overveje at foretage en nærmere analyse af, hvor disse tvivlsituationer opstår.

Emballageretur er interesseret i at give vores medlemmer den bedste service og står gerne til rådighed, hvis I ønsker vores feedback. Det kunne fx overvejes at lægge flere opgaver ud til de kollektive ordninger, da vi har den største kontaktflade med vores respektive medlemmer og har de bedste forudsætninger for at vurdere hvilken information og hjælp vores medlemmer har brug for.

§82 – Fællesbestemmelser for kollektive ordninger

Emballageretur anbefaler at kollektive ordninger som minimum altid skal kunne oplyse dansk platform (kontor adresse) og kontaktoplysninger når de skal oprettes i producentregisteret. Det er en stor fordel for både myndigheder og producenter, at en kollektiv ordning nemt kan kontaktes og træffes på dansk grund i tilfælde af større kriser og udfordringer.

§85 – Fællesbestemmelser for kollektive ordninger

Emballageretur antager, at denne bestemmelse først træder i kraft pr. 01.10.2025, da alle oplysningerne ikke kan tilvejebringes før denne dato.

Emballageretur antager, at det på samme måde som for producentansvaret for elektronik og batterier er tilstrækkeligt blot at henvise til producentansvarsregisteret i forhold oplysninger om producenter i den kollektive ordning. Der vil aldrig være komplet overensstemmelse mellem egne medlemslister og selve producentregisteret, hvorfor det giver mening, at lade producentansvarsregisteret være definerende, hvis nogen ønsker indblik i de kollektives ordningers medlemsbase.

§99 – Gebyrer til kommunalbestyrelsen

I henhold til § 99 fastsætter kommunalbestyrelsen gebyrerne (første gang senest 1. april 2025 og herefter senest 1. oktober). På baggrund af denne formulering er det vores klare forventning, at det er de godkendte producentgebyrer, der meldes ind til DPA fra kommunerne til disse deadlines, og at gebyrerne derfor ikke senere kan ændre sig. Dette er afgørende for de kollektive ordninger, da vi skal basere vores årsbudget og medlemmernes bidrag på de gebyrer, der bliver meldt ind.

Vi bemærker desuden, at der ikke er krav til, at producentgebyrerne skal opgøres på fraktionsniveau. Konsekvensen af dette vil være, at de kollektive ordninger ikke kan se, hvilken del af producentgebyret, der dækker hvilken fraktion. Det betyder, at vi ikke vil kunne fordele udgifter til indsamling retvisende på producenterne efter emballagetype.

I den autoriserede kontoplan er konto 1.38.63 konto for "Ordninger for mad-, papir-, pap-, glas-, metal-, plast- og mad- og drikkekartonaffald", men der stilles ingen krav om underopdeling af udgifter på fraktionsniveau. Umiddelbart vil et producentgebyr derfor kunne bestå af udgifterne til denne konto, fratrasket udgifterne til madaffald men uden opgørelse af udgifterne fordelt på de enkelte fraktioner.

Det kan desuden også være svært at opdele udgiften til fx tømningen af en to-kammerspand til papir og plast/MDK. Skal hvert kammer bære halvdelen af udgiften? Hvis spanden er delt 60/40, skal udgiften for tømningen så fordeles efter volumen? Eller hvis papir vejer 4 gange så meget som MDK, skal papir så bære 80 % af udgiften til tømning? Der er ingen retningslinjer for en sådan fordeling i lovudkastet, og derfor kan kommunernes opgørelser af udgifter til tømninger blive meget forskellige. Det kan gå hen og give en stor forskel, da udgifterne til tømning forventeligt vil blive den største del af udgiften til emballageaffaldet.

Vi undrer os over, at de kollektive ordninger pålægges at graduere bidragene fra medlemmerne efter materialekategorier, når den største udgift til producenterne – nemlig producentgebyret – er sammensat på en måde, så det slet ikke kan fordeles retvisende ud på materialekategorier.

I Miljøstyrelsens "Vejledning om fastsættelse og beregning af graduerede bidrag efter bekendtgørelse om emballage og emballageaffald (1. udgave)" står der følgende: "... økonomien for affaldsbehandling [skal] balancere under hver materialeunderkategori." Der er altså kun taget stilling til balance i producenternes udgifter til affaldsbehandling og ikke balance i udgifterne til indsamling af emballageaffald.

Det må forventes, at forskellige typer af emballage belaster indsamlingen forskelligt økonomisk. Fx vejer plast og pap ikke ret meget men fylder forholdsvis meget i volumen, hvilket vil være udslagsgivende for tømningsfrekvensen og i praksis resultere i en højere udgift per kilo end andre fraktioner.

Hvis producentgebyret ikke har fordelt udgifter ud på de enkelte fraktioner eller kamre, kan vi som kollektiv ordning ikke se, hvilken del af producentgebyret, der hører til hvilken materialekategori. Dette virker ikke i tråd med ambitioner om gennemsigtighed i økonomien på affaldsområdet, og at vi skal undgå krydssubsidiering.

Vi opfordrer derfor til, at kommunerne enten pålægges at fordele udgifter i producentgebyret ud på fraktioner, eller at der udarbejdes et nøgletal senest 1. april 2025 for, hvordan de kollektive ordninger skal fordele udgifterne fra producentgebyret ud på materialeunderkategorier i forbindelse med opkrævning af miljøgraduerede bidrag hos producenterne.

§107 – Tilsyn, overvågning og klage

I henhold til denne bestemmelse fører kommunerne tilsyn med sig selv i forhold til §§42, 43, 55 og 97-102. Dette virker på mange måder uhensigtsmæssigt og kritisabelt. Emballageretur ønsker derfor, at der indføres krav om, at kommunernes afgørelser kan påklages, samt præcisere retningslinjer for, hvordan dette skal foregå.

Bilag 6 – Materialekategorier der ikke er omfattet af producentansvaret for emballage

Emballageretur har noteret sig, at emballage af tekstil, porcelæn, kork og keramik i øjeblikket ikke forventes at være finansielt omfattet af producentansvaret for emballage, da producenter af disse emballager i

første omgang ikke forventes at blive forpligtet til at afholde omkostninger forbundet med disse affaldstyper.

Vi mener, dette er fornuftigt, men vil samtidig henlede opmærksomheden på emballager produceret af forskellige bio-materialer. Selvom disse emballagemængder fortsat er små i det store billede, vokser mængderne støt hele tiden. Problemet med disse bio-emballager er, at de ofte ikke bør sorteres og indsamles sammen med det almindelige emballageaffald, da de kan påvirke genanvendelsesprocessen negativt. Når de sorteres som restaffald til forbrænding, vil de derimod også påvirke genanvendelsesprocenten negativt. Alt efter hvordan finansieringen af producentansvaret udmøntes, kan dette give producenterne incitament til at øge mængderne af bio-emballager, der markedsføres.

Det er derfor Emballagereturs anbefaling, at myndighederne bør forholde sig til dette voksende problem hurtigst muligt, og vi ser gerne, at det inddrages som en del af evalueringen af producentansvaret for emballage i 2027.

Bilag 8, tabel 3 – Fordelingsnøgler for kommunalt indsamlet affald

Emballageretur kender i regi af producentansvaret for emballage ikke til affaldsfraktionen "indetræ", men blot til materialekategorien "Træ". Emballageretur henstiller i den sammenhæng til at affaldsfraktionen "indetræ" klart defineres eller der henvises til en klar definition.

Bilag 11 – Beregning af antal kilometer

I bilaget pålægges producenterne og dermed de kollektive ordninger at benytte www.krak.dk til beregning af antal kørte kilometer pr. læs efter hurtigste rute. Emballageretur ser dette som meget problematisk, da den reelle transport meget sjældent vil være afspejlet gennem hurtigste rute på www.krak.dk. Transporten vil ofte finde sted som rutedrift, der vil være forskellig fra uge til uge. Derudover skal der i planlægningen tages hensyn til særligt følsomme veje såsom fx skoleveje mv. i planlægningen. Endeligt vil der særligt i større byområder skulle tages højde for den aktuelle trafiksituation, hvilket vil påvirke transportafstanden. Emballageretur anbefaler derfor at der fastsættes en ny metode for beregning af antal kilometer, som vil mere retvisende.

Bilag 12 – Retningslinjer for beregning af beløb til udbetaling for håndtering af erhvervsemballageaffald, herunder nøgletal.

I bilag 12 fremgår retningslinjer for opgørelse af kompensation for erhvervsemballageaffald. Retningslinjerne ser ud til at følge den anbefalede model fra arbejdsgruppe under samarbejdsforummet. Imidlertid ser det ud til at der mangler retningslinjer for, hvordan omkostninger opgøres i de tilfælde, hvor en affaldsproducent sorterer en affaldsfraktion i emballageaffald og ikke-emballageaffald. I de tilfælde bør en fordelingsnøgle undgås, da det vil medføre, at affaldsproducenten ikke får fuld kompensation for en ren emballageaffaldsfraktion.

Endeligt er det centralt at sikre, at løbende effektivisering i indsamling og afsætning afspejles i beregningerne. I arbejdsgruppen for erhvervsaffald under samarbejdsforummet blev der talt om en effektivitetsfaktor, som vi ikke kan se i den foreslåede model. Der bør sættes specifikke mål for opnåelsen af omkostnings-effektivitet i kommunerne hvert år. For at sikre ensartet dokumentation bør der stilles krav om udvikling af fælles skabeloner og rapporteringsformater på tværs af kommunerne, så udviklingen og tiltagene nemt kan læses og vurderes af producentansvarets aktører, herunder myndighederne i forbindelse med evalueringen i 2027.

Bilag 13 – Retningslinjer for overdragelse af kommunalt indsamlet affald

Emballageretur har tidligere indgivet sine bemærkninger til disse retningslinjer, og støtter ambitionen om

enkle retningslinjer, hvor lokale forhold kan aftales særskilt/lokalt. Vi mener dog, at retningslinjerne i bilaget er ensidigt beskrevet, og at behovene hos de kollektives ordninger ikke er tilstrækkeligt taget i betragtning.

Vi henviser til tidligere indsendte bemærkninger og gengiver nedenfor de vigtigste punkter.

Først og fremmest er det afgørende at kommunerne overvejer, om de kan udpege en plads, der opfylder de behov, den kollektive ordning har ved overdragelsen af affaldet. Emballageretur vurderer, at kommunerne vil udpege allerede eksisterende kommunale pladser, som ikke nødvendigvis er etableret med henblik på at sikre en god overdragelse af affaldet i forbindelse med producentansvaret for emballage. Det er derfor vigtigt at infrastruktur, adgangsforhold, vendepladser, åbningstider mv. genovervejes for at undgå flaskehalse og sikre passende former for afhentningsudstyr, andre former for køretøjer mv. Emballageretur anbefaler, at der altid bør foregå en dialog mellem kommune og kollektive ordninger inden en plads udpeges. Derudover bør de kollektive ordninger have mulighed for at klage, hvis den udpegede plads vurderes uegnet som overdragelsesplads.

Kommunen bør oplyse et nødtelefonnummer, da det er vores erfaring, at der til tider opstår behov for at kontakte kommunen på tidspunkter uden for normal åbningstid for at løse uventede og pludseligt opståede udfordringer.

Det er afgørende at de kollektive ordninger har uhindret adgang til pladsen, så der kan planlægges og gennemføres en effektiv drift. Et begrænset tidsrum vil være til stor ulempe for de kollektive ordninger. Meget kan løses ved opsætning af nøgleboks el.lign. foranstaltning.

Det er Emballagereturs vurdering af de kollektive ordninger har behov for min. 48 timers reaktionstid for afhentning efter anmodning.

Emballageretur anbefaler at fristen på fire timer ved manglende afhentning ændres til otte timer på hverdage. Fire timer er simpelthen for kort en reaktionstid. Desuden bør kommunens mulighed for nødafhentning udelukkende kunne træde i kraft ved gentagne manglende afhentninger. Det er vigtigt, at retningslinjerne generelt balanceres, så de er ens for både kollektive ordninger og kommuner, så der ikke indføres krav ensidigt i kommunernes favør.

Emballageretur vurderer, at det er en god løsning at kommunerne skal frasortere grove fejlsorteringer inden overdragelse af affaldet sker. For at sikre, at affaldet indsamles på en måde, der understøtter en høj reel genanvendelse, bør det et krav, at kommunerne fører tilsyn med borgeren og skraldemanden, samt påtaler manglende sorteringskvalitet på konkrete husstandsadresser. Desuden anbefaler vi, at kvalitetsforhold løbende drøftes mellem den kollektive ordning og kommunen (på fx halvårlige møder), så eventuelle problemer kan adresseres. Ved åbenlyse svigt skal den kollektive ordning eller dennes leverandør kunne påtale forholdene og afvise afhentninger.

Bilag 14 – Kriterier, metode og størrelsesforhold for graduering af bidrag for emballage

I afsnit 3.5 vedr. fastsatte kriterier for en integreret komponent, er der behov for klarhed omkring tolkningen af kriterierne for grønt niveau. Det ville være en fordel at gøre beskrivelsen mere brugervenlig, for at undgå fejltolkninger. Som teksten er formuleret nu, ser det ud til, at grønt niveau kan opnås, hvis der ikke er påsat nogen etiket/sleeve eller hvis der er påsat et sleeve der opfylder visse betingelser. Til sidst angives en betingelse, hvis der er sat etikette på. Bør dette kriterium ikke flyttes op og blive en mulighed på tilsvarende vis som full body sleeve (eller mulighed). På den måde vil logikken i kriterierne fremstå klart, da vi ellers har svært ved at finde logikken.

I afsnit 3.6 er der fastsat kriterier vedr. tilsætningsstoffer der kan gøre pappet svært opløseligt. Men kriteriet er ikke beskrevet, og der henvises i stedet til ISO-standard 5263. Skal det forstås således at alle producenter og kollektive ordninger skal tilkøbe denne standard for at forstå kriteriet til bunds. Emballageretur anbefaler at kriteriet beskrives i bilag 14, så det er tilgængeligt for alle berørte parter der skal forholde sig til kriteriet.

Det bemærkes, at der i udkast til bekendtgørelsens Bilag 14, pkt. 3.6, *Designkriterier for materialeunderkategorien pap*, og pkt. 3.7, *Designkriterier for materialeunderkategorien papir*, anvendes en grænse for henholdsvis >95% (grøn kategori) vægtprocent fibermateriale og <95% (rød kategori) vægtprocent fibermateriale.

For at opnå en reel graduering er det afgørende, at præcisere, at grænserne for fiberindhold skal vurderes i henhold til emballageproduktet og ikke ud fra de anvendte pap- og papirmaterialer. Dette kan eksempelvis tydeliggøres ved, at der i parentes efter "materiale" tilføjes "(emballageproduktet)". Papir og pap består bl.a. af bindemidler, fyldstoffer, coating og et vandindhold. Når det gælder vandindholdet alene, udgør dette ofte mere end fem procent af den samlede vægt. Hvis de anførte procentgrænser er tænkt som en grænse for fiberindholdet i selve emballageproduktet, bør dette præciseres, og procentgrænserne i teksten jf. ovenstående forklaring om sammensætning af typiske pap- og papirmaterialer justeres i overensstemmelse hermed. Er procentgrænserne derimod påtænkt at gælde i forhold til de anvendte pap- og papirråvarer, bør procentgrænserne ændres, så de relateres til det specifikke emballageprodukt.

Der er i bekendtgørelsens bilag 14, punkterne 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 og 3.8 for materialekategorierne plast, mad og drikkevarekartoner anvendt en model for miljøgraderet bidrag inddelt i tre kategorier – henholdsvis rød, gul og grøn. Denne opdeling er udeladt for pap og papir, der alene er opdelt i to kategorier – henholdsvis grøn og rød. Det er Emballagerets vurdering, at det vil begrænse muligheden for en reel miljøgraduering set i lyset af hensigten med lovgivningen, og vil resultere i et ikke retvisende billede af emballagernes genanvendelsesmuligheder. Fx vil grænseværdi for fiberindholdet i pap medføre, at to næsten identiske emballager kan gradueres hhv. "Høj genanvendelighed" og "Lav genanvendelighed" blot på grund af en meget lille forskel i fiberindhold.

Vi foreslår, at følgende model indsættes i Bilag 14, pkt. 3.6 og pkt. 3.7 for fiberindhold i emballagen:

- Grøn har en >94 % fiberindhold i materiale (produktet)
- Gul har >75 % fiberindhold i materiale (produktet)
- Rød har <75 % fiberindhold i materiale (produktet)

Emballageretur står naturligvis til disposition for eventuelle spørgsmål og uddybninger.

Med venlig hilsen
Emballageretur
Morten Harboe-Jepsen, CEO